

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

31.03.2016

м.Ужгород

№ 03.1-20/33-рк/к

ПАТ «Закарпатгаз»
м.Ужгород, вул. Погорелова, 2

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами розгляду скарги гр. [REDACTED] на дії ПАТ «Закарпатгаз» щодо недотримання строків виконання робіт, пов'язаних з приєднанням об'єкта замовника до газових мереж,

встановила:

Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» (надалі - ПАТ «Закарпатгаз») діє на підставі Статуту, затвердженого загальними зборами акціонерів від 21.05.2013 року (протокол № 17), зареєстрованого державним реєстратором виконавчого комітету Ужгородської міської ради 14.06.2013 року, реєстраційний номер 13241050035000876.

ПАТ «Закарпатгаз» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має розрахункові рахунки в банківських установах, печатку зі своїм найменуванням та інші атрибути.

Юридична адреса: м. Ужгород, вул. Погорелова, 2.

Ідентифікаційний код - 05448610.

Відповідно до Статуту основними видами діяльності ПАТ «Закарпатгаз» є: здійснення підприємницької діяльності з транспортування природного і нафтового газу розподільними газопроводами, постачання природного газу за регульованим та нерегульованим тарифом, експлуатація газових мереж, споруд обладнання і приладів природного і зрідженого газу, постачання та реалізація зрідженого газу, його зберігання, будівництво газових мереж та споруд природного і скрапленого газу тощо.

ПАТ «Закарпатгаз» займається такими видами діяльності за КВЕД:

- 35.22 Розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи;
- 35.23 Торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи;
- 42.21 Будівництво трубопроводів.

Виходячи з вищезазначеного, ПАТ «Закарпатгаз» є суб'єктом господарювання в розумінні абзацу 12 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

ПАТ «Закарпатгаз» здійснює діяльність з розподілу природного газу на підставі ліцензії серії АГ №507328, виданої Національною комісією регулювання електроенергетики України.

Внаслідок технологічних особливостей та умов державного регулювання ринку природного газу, ПАТ «Закарпатгаз» є єдиним суб'єктом господарювання на ринку надання послуг з розподілу природного газу у межах території розташування розподільних газопроводів, які перебувають в його експлуатації та утриманні, і є суб'єктом природної монополії на цьому ринку.

Відповідно до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» за результатами діяльності 2015 року та січень-лютий 2016 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з розподілу природного газу у межах території розташування розподільних газопроводів, які перебувають в його експлуатації та утриманні з частками відповідно по 100,00 відсотків.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 №349-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 №317/6605 (надалі – Методика), досліджено ринок послуг з приєднання до газорозподільної системи.

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу є:

- суб'єкт господарювання - публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз», що здійснює діяльність на ринку послуг з приєднання газорозподільної системи;

- послуги з приєднання до газорозподільної системи, розташованої в територіальних межах Закарпатської області.

Товарними межами ринку є послуги з приєднання до газорозподільної системи.

Географічними (територіальними) межами ринку послуг з приєднання газорозподільної системи є територія Закарпатської області.

Часовими межами ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи є 2015 рік та січень-лютий 2016 року.

Споживачами ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи є фізичні та юридичні особи Закарпатської області.

Приєднання до газорозподільної системи до 27.11.2015 року регулювався Порядком доступу та приєднання до Єдиної газотранспортної системи України, затвердженим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 19.04.2012 № 420.

Порядком доступу та приєднання до Єдиної газотранспортної системи України визначено, що приєднання до газових мереж - надання газотранспортним або газорозподільним підприємством послуги замовнику з виконання організаційних і технічних заходів, спрямованих на створення можливості здійснення транспортування або розподілу необхідного обсягу природного газу до місця приєднання об'єкта замовника з дотриманням показників якості та надійності.

Згідно з пунктом 6.1. Порядку доступу та приєднання до Єдиної газотранспортної системи України (ЄГТСУ) передбачено, що приєднання та підключення об'єктів газоспоживання (газопостачання) замовника до ЄГТСУ здійснюються газорозподільним підприємством на підставі договору на приєднання до газових мереж, типова форма якого затверджується НКРЕ.

З 27.11.2015 року приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до газорозподільної системи (ГРМ) регулюється Кодексом газорозподільних систем, затвердженим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30.09.2015 № 2494.

Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем, власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.

За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.

Тобто, ПАТ «Закарпатгаз» має виключне право на приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника до газорозподільної системи.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва, ПАТ «Закарпатгаз» на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи конкурентів не має і є єдиним в Закарпатській області.

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» за результатами діяльності 2015 року та січень-лютий 2016 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи на території, де розташовані розподільні газопроводи, які перебувають в його експлуатації та утриманні в територіальних межах Закарпатської області з частками відповідно по 100,00 відсотків.

Як зазначено в скарзі [REDACTED] 04.11.2015 року вона звернулася до ПАТ «Закарпатгаз» із заявою про приєднання житлового будинку по вул. [REDACTED] до газових мереж (вх. № 65 від 04.11.2015 року).

11 листопада 2015 року ПАТ «Закарпатгаз» було укладено з [REDACTED] договір № 97267 на приєднання до газових мереж житлового будинку. Термін приєднання житлового будинку до газових мереж у договорі встановлено до 11.02.2016 року.

13 листопада 2015 року [REDACTED] здійснено оплату за послуги стандартного приєднання у розмірі 7 404,00 грн., що підтверджується квитанцією № ПН2008 від 13.11.2015 року.

Станом на 09.03.2016 року житловий будинок [REDACTED] до газових мереж ПАТ «Закарпатгаз» не приєднано.

У скарзі [REDACTED] від 09.03.2016 року зазначила, що жодних листів чи повідомлень по телефону від ПАТ «Закарпатгаз» про затримку або неможливість виконання робіт по приєднанню, на її адресу не надходило.

ПАТ «Закарпатгаз» в листі-відповіді від 25.03.2016 №07/1036 на вимогу територіального відділення від 16.03.2016 № 03.1-20/372 повідомило, що «9, 15 лютого, 16 березня 2016 року бригада працівників Мукачівського УЕГГ під керівництвом Стегури Т.М. виїжджала на місце їх проведення, проте не приступила до їх виконання через відсутність на об'єкті замовника та доступу до цього об'єкту (точка розмежування за погодженням із власником знаходиться на території абонента за 1 м від забору).

У телефонному режимі замовник неодноразово повідомляв, що заплановані для виконання робіт дні прибути на місце їх виконання не може через своє відрядження або ж просила перенести дату робіт через дощі. Відповідального за виконання робіт працівника замовник завірив, що сам зателефонує для узгодження термінів проведення робіт» (пряма мова).

ПАТ «Закарпатгаз» в листі від 25.03.2016 №07/1036 не надано жодних доказів щодо повідомлень замовника [REDACTED] про час і дату проведення робіт з приєднання об'єкта замовника до газових мереж, відсутності замовника та доступу на об'єкт.

Згідно з підпунктом 3.1.1 пункту 3.1 договору № 97267 від 11.11.2015 року на приєднання до газових мереж, укладеного ПАТ «Закарпатгаз» із [REDACTED] власник (ПАТ «Закарпатгаз») зобов'язаний забезпечити в установленому порядку в термін до

11 лютого 2016 року приєднання об'єкта замовника (будівництво та введення в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання об'єкта замовника від місця забезпечення потужності до точки приєднання) за умови своєчасної оплати за приєднання, визначеної розділом IV цього Договору, установити в точці приєднання вузол обліку природного газу для проведення комерційних розрахунків та забезпечити його захистом від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу.

Строк виконання зазначених робіт після укладення договору не може перевищувати три місяці з дати оплати вартості послуг з приєднання за цим договором.

Відповідно до пункту 6.1. розділу VI Порядку доступу та приєднання до Єдиної газотранспортної системи України, приєднання та підключення об'єктів газоспоживання (газопостачання) замовника до Єдиної газотранспортної системи України здійснюються ГП (ГТП) на підставі договору на приєднання до газових мереж, типова форма якого затверджується НКРЕ.

Пунктом 6.4.3. Порядку доступу та приєднання до Єдиної газотранспортної системи України визначено, що ГП відповідно до договору на приєднання до газових мереж забезпечує в установленому порядку приєднання об'єкта замовника (будівництво та введення в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання об'єкта замовника від місця забезпечення потужності до точки приєднання), встановлює в точці приєднання вузол обліку природного газу для проведення комерційних розрахунків та забезпечує його захист від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу.

Не дотримання ПАТ «Закарпатгаз» умов договору на приєднання до газових мереж та вимог Порядку доступу та приєднання до Єдиної газотранспортної системи України, призвело до ущемлення інтересів споживача.

Таким чином, дії публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» щодо недотримання строків виконання робіт, пов'язаних з приєднанням об'єкта замовника до газових мереж, передбачених Порядком доступу та приєднання до Єдиної газотранспортної системи України та договором № 97267 від 11.11.2015 року на приєднання до газових мереж, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На підставі викладеного та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» абзацом 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001. №32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, з метою запобігання порушень законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Публічному акціонерному товариству по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» (ідентифікаційний код - 05448610) припинити дії, які містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у п'ятнадцятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини 2 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова колегії _____

П. Калинич